लहना
व्यवसायिक पत्रकारिता, थौंया आवश्यकता
LAHANA WEEKLY
वाःपौ

साःगु भिंगु मरिचरिया निंतिं लुमंका दिसँ !
लक्ष्मण गमाल 'चिलंमि'
प्रोप्राइटर
लाखा छेँ
LAKHA CHHEN
सोल्हखुट्टे, वडा नं. १६, यँ, फोन नं.: ४९६०७५८

ओलीं शिलान्यास याःगु शिलालेख तयेगु जुइ : मन्त्री लम्साल

सुरुङमार्ग उलेज्याय् स्थानीय विरोध प्रदर्शन

लहना वाःपौ/ पूर्वाधार विकास मन्त्री सुनिल लम्सालं नागढुंगा सुरुङमार्गपया शिलान्यासया इवलय् तंगु शिलालेख पुनर्स्थापना यायेगु खँ धयादीगु दु। तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीं २०७६ कार्तिक ४ गते सुरुङमार्ग शिलान्यास यानादीगु खः। तत्कालीन प्रधानमन्त्री ओलीया नां दुगु शिलालेख तोडफोड यानाः गायब याःगु धासें सामाजिक सञ्जालय् विरोध जुइवं मन्त्री लम्सालं पुनर्स्थापना यायेगु खँ धयादीगु खः।

म्हिगः सुरुङ मार्गया उलेज्या यायेगु इवलय् पूर्वाधार विकास मन्त्री लम्सालं तंगु शिलालेख मालाः पुनर्स्थापना यायेगु खँ धयादीगु खः। सामाजिक सञ्जाल फेसबुकय् राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी समर्थन याइपिं छुं मनूतय्सं प्रधानमन्त्री बालेन शाह सरकारया पालय् सुरुङ मार्ग दयेकेगु ज्या जूगु धकाः प्रचार यायेगु ज्या यानाच्वंगु खँय् नं विरोध जुयाच्वंगु मदु।

सामाजिक सञ्जालय् राजा राजेन्द्र पोखरेलं च्वयादी, 'वाहा ! बालेन सिटी' धकाः क्यनातःगु थ्व गुगुं नं संरचना बालेनं दयेकूगु मखु। छगू महानगर दुने २५ अर्ब स्वयां अप्वः बजेट चले यायेगु ह्वःताः दतं नं पुँजीगत खर्च २८ प्रतिशत निसें ३४ प्रतिशत खर्च याइपिसं थ्व देय् दयेकीगु फेसबुकय् जक खः।'

उकथं हे जनआस्थाया सम्पादक किशोर श्रेष्ठं च्वयादी, 'पुलांपिसं ध्वस्त याःगु देय् धयां जक जिल ला ! उमिसं दयेकाबिउगुलिइ ला थौं थुकथं सरर गाडी चले यायेगु व उलेज्या यायेदत। स्यंगु दक्वं अबुं, भिंकूगु दक्वं काय् नं धकाः गन धाये दइ !

नागढुंगा सुरुङमार्गया सम्भाव्यता अध्ययन २०६६/६७ तत्कालीन प्रधानमन्त्री झलनाथ खनाल व डा. बाबुराम भट्टराईया पालय् जूगु खः। सुरुङमार्गया शिलान्यास धाःसा तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीं २०७६ कार्तिक ४ गते याःगु खः।

मू सुरुङया ब्रेकथ्रु धाःसा मेम्ह प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डं याःगु खः। थौंकन्हय् बालेन प्रधानमन्त्री जुयाच्वंगु इलय्

ल्यं ७ पेजय्

सुरुङमार्गयात कयाः स्थानीययां विरोध

थ्वहे इवलय् सुरुङमार्गया उलेज्या जुयाच्वंगु इलय् चन्द्रागिरि नगरपालिकाया स्थानीय बासिन्दां थीथी माग तयाः विरोध प्रदर्शन याःगु दु। नागढुंगा सुरुङमार्ग पीडित संघर्ष समितिया नेतृत्वय् स्थानीय प्रदर्शन याःगु खः। स्थानीय बासिन्दां सुरुङमार्गया कारणं लःया मुहान सुके जूगु धासें उकिया विकल्पय् आयोजनां आजीवन लःया व्यवस्थापन यायेमाःगु माग याःगु खः।

सुरुङमार्गं बाःवनीगु लः सितिं वनाच्वंगु धासें स्थानीय उगु लः थःपिसं छ्यले मखंगु गुनासो याःगु खः। उगु इलय् पूर्वाधार विकास मन्त्री लम्सालं संघर्ष समितिया पदाधिकारीत लिसे नापलानाः माग सम्बोधन यायेगु आश्वासन बिउगु खः।

पत्रकार दबू ख्वपय् चन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ

लहना वाःपौ/नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू ख्वपया न्याक्वःगु तःमुँज्या लिसें १२ क्वःगु दँमुँज्यां चन्द्रकृष्ण (गोपाल) श्रेष्ठया नायःसुइ न्हुगु ज्यासना पुचः ल्यःगु दु।

न्हू ज्यासना पुचःया न्वकू सुरेश श्रेष्ठ, मिसा न्वकू रेणु त्वानाबासु, छ्याञ्जे देवेन्द्र प्रजापति, ल्यूछ्याञ्जे सत्यराम कासिछ्वा, मिसा ल्यूछ्याञ्जे विमला शाक्य व दांभरिं प्रकाश मल्ल ल्यःगु दुसा दुजलय् वीरेन्द्र खाइजु, उषाकिरण राणा श्रेष्ठ, रविन्द्र किजु व नेत्रमान कर्माचार्य ल्यःगु दु।

उगु हे ज्याझ्वलय् थुगुसीया 'हरिलाल-श्रीलक्ष्मी स्मृति पत्रकारिता पुरस्कार' कान्तिपुर टेलिभिजनया पत्रकार नारायणसुन्दर

किलम्बुयात लःल्हाःगु दु। प्रतिनिधिसभाया दुजः मदनकृष्ण श्रेष्ठं वयूकःयात उगु पुरस्कार लःल्हानादिल।

ख्वपया कला, संस्कृति व सम्पदाया संरक्षण लिसें देयूया शिक्षा

ल्यं ७ पेजय्

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

च्वमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्त्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन
भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन
ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु
भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू
जातितय् स्वायत्त राज्यं लुइ कपं च्वय् भिलिमिलिं
राष्ट्र भःभः धायक न्त्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

सम्पादकीय

अदालतयात सरकारया धम्की !

वंगु छुं न्हिं न्त्यः जक स्वंगू अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकारवादी संस्थातय्सं नेपाल सरकारं सर्वोच्च अदालतया वरिष्ठ न्यायाधीशतय्त धम्की बियाच्वंगु धासें उकिया विरुद्ध विज्ञप्ति जारी याःगु दु। सरकारं सर्वोच्च अदालतया वरिष्ठ न्यायाधीशतय्त राजीनामा मबिल धाःसा महाअभियोग तयेगु धम्की बिउगु खँ अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकावादी संस्थातय्सं धाःगु खः ।

न्यायालय स्वतन्त्र जुइमाःगु मान्यता संसारय् दु। न्यायालय गुगु नं कथंया हस्तक्षेप स्वीकार्य मदु धइगु खँ नेपाःया संविधानं नं परिकल्पना यानातःगु खः ।

नेपाःया संविधानं कार्यपालिका, व्यवस्थापिका व न्यायापालिकाया व्यवस्था यानातःगु दु। अले थ्व स्वंगू संस्थाया थःथःगु हे बिस्कं महत्व दु ।

तर वर्तमान राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीया सरकार नीस्वनेधुंकाः न्यायपालिकायात स्वयेगु दृष्टिकोण पानाच्वंगु समाचार इलय् ब्यलय् सार्वजनिक जुइगु याः । थुकिया ज्वलन्त उदाहरण खः वरिष्ठतम न्यायाधीशतय्त लिउने तयाः प्यंगूगु वरियता क्रमय् लानाच्वंम्ह न्यायाधीशयात प्रधानन्यायाधीश नियुक्ति याःगु खँ।

खय्त ला वर्तमान सरकारं मेरिटया आधारय् मूल्यांकन यायेगु धकाः धायेगु यानाच्वंगु दु। तर सरकारया ज्या स्वयेगु खःसा मेरिट छगू त्वहः जक खः धइगु खँ स्पष्ट जुइधुंकूगु दु। न्यायपालिकाय् जुयाच्वंगु हस्तक्षेपं राज्ययात दीर्घकालीन लिच्वः लाइ धइगु खँय् वर्तमान सरकार सचेत जूगु खनेमदु ।

अथे ला थ्व स्वयां न्त्यः अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगया पदाधिकारीतय्त न्हिछि कुनाः सरकारं दबाब बिउगु खँ नं सार्वजनिक जुइधुंकूगु दु ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग सरकारी निकाय मखु। थ्व छगू स्वतन्त्र निकाय खः । तर राज्य सत्ताया दुरुपयोग यानाः अख्तियारया नेतृत्वया धम्की बीगु ज्या धाःसा न्हापांखुसी जूगु दु। थ्व धइगु सरकारया तःधंगु कमजोरी जक मखु शक्तिया दुरुपयोग नं खः ।

सरकारं शक्तिया गुलि तक दुरुपयोग यानाच्वंगु धइगु खँ स्वयम वर्तमान मन्त्रिपरिषदया दुजःजुयाच्वंम्ह मन्त्रीयात चान्हय् ज्वनेत सरकारं निर्देशन बीगु घटनां सरकार छु गज्याःगु संयन्त्रं न्त्यानाच्वन धइगु खँ स्पष्ट यानाच्वंगु दु ।

मन्त्रीयात चान्हय् ज्वने मफइगु अवस्थाय् प्रधानमन्त्रीया सचिवालयं मन्त्रीयात धम्कीपूर्ण भासं राजीनामा बीत निर्देशन बीगु ज्या झन हे प्रधानमन्त्रीया सचिवालय सुयागु निर्देशनं न्त्यानाच्वन धइगु न्त्यसः ब्वलंका बिउगु दु ।

थुकथं समग्र रुपं विश्लेषण यायेगु खःसा वर्तमान सरकार प्रधानमन्त्री बालेन शाहया नियन्त्रणय् मदुगु जक मखुला धइगु न्त्यसः ब्वलनाच्वंगु दु। अदालत निसें सार्वभौम निकाय तकं आक्रमण यायेगु धइगु विधिया शासन मखु धइगु खँय् सरकारं वाःचायेकेगु ज्या गबलय् याइ ? न्त्यसः ब्वलनाच्वंगु दु !

नेकपा-एमाले गठबन्धन पार्टी दुने असन्तुष्टि छाय् ?

प्रदेश सरकारय् असन्तुष्टि ब्वलनेवं फुक्कं धयाथें प्रदेशय् न्हूगु सरकार नीस्वनेगु कथं नेपाली कम्युनिष्ट पार्टी संयोकज पुष्पकमल दाहाल व नेकपा एमालेया अध्यक्ष केपी शर्मा ओली दथुइ स्वंगू बुँदा सम्झौता जूगु दु। तर निम्ह नेतातय् दथुइ जूगु सम्झौतायात कयाः पार्टी ल्यायूम्ह नेतातय्सं धाःसा विरोध यायेगु ज्या नं जुयाच्वंगु दु। थौंया इलय् प्रदेश सरकारया आयु आपाः मन्त। प्रदेश सरकारया आयु म्हो जुयाच्वंगु इलय् हाकनं राजनीतिक शक्ति सन्तुलन हिलेगु ज्याय् विशेष यानाः युवा पुस्ता विरोध यानाच्वंगु दु। उकिया मू कारण धइगु न्हापा न्हापा राजनीतिक नेतातय्सं बारम्बार यानाच्वंगु सरकार नीस्वनेगु व क्वथलेगु ज्या हे खः। राजनीतिक नेतातय्गु थज्याःगु प्रवृत्तिया कारणं हे जेनजी आन्दोलन जूगु खः। गुकिया लिच्वः देय्यात आपालं नोक्सान जक याःगु मखुसें पुलांगु राजनीतिक पार्टीया भविष्य तकं न्त्यसः चिं थनाबिउगु खः। तर आः नं पुलांगु राजनीतिक पार्टीतय्सं यानाच्वंगु पुलांगु ज्याया पुनरावृत्ति ल्याय्म्हतय्सं ययेकाच्वंगु मदु। थुकिया हे लिच्वः खः आः जुयाच्वंगु सत्ता समीकरणया विरोध !

खः राजनीतिक पार्टी सत्ताया निंतिं जक ब्वाँय् जुयाच्वंगु द्वपं न्हापा नं लानाच्वंगु खः। तर जेनजी आन्दोलन लिपा राजनीतिक पार्टी न्हापाया लँय् वनीमखुला धइगु युवा पुस्ताया बिचाः खः। तर अथे जुयाच्वंगु मदु। युवा पुस्तां छु धयाच्वन धइगु खँ अभ्क नं न्यनेत राजनीतिक पार्टीत तयार जुयाच्वंगु मदु। जेनजी आन्दोलन लिपा हे थीथी राजनीतिक पार्टीया युवा पुस्तां आः नेतृत्व पुस्तान्तरण जुइमाःगु माग याःगु खः। तर नेतातय्सं थःपिंके दुगु अधिकार तंकेमाली धकाः नेतृत्व हस्तान्तरण यायेगु ज्या यानाच्वंगु मदु।

विशेष यानाः एमालेया अध्यक्ष केपी शर्मा ओली नेतृत्व हस्तान्तरणया पक्षय् मदुगु खँ वय्कलं वंगु छुं न्हिं न्त्यवंनिसें प्वकाच्वंगु बिचारं स्पष्ट जुयाच्वंगु दु। मेखे नेपाली कम्युनिष्ट पार्टीया संयोजक पुष्पकमल दाहालं नं नेतृत्व हस्तान्तरण यायेत लिचिलाच्वंगु दु। वय्कलं म्हुतुं ला नेतृत्व हस्तान्तरणया खँ ल्हायेगु यानाच्वंगु दु तर ज्या धाःसा उकथं यानाच्वंगु मदु। थुकथं नेतृत्व हस्तान्तरण मयायेगुया लिउन गज्याःगु मनोविज्ञान सुलाच्वंगु दु धइगु थौं अनुसन्धान विषय जुयाच्वंगु दु। समग्र देय् हे राजनीतिक पार्टीया नेतृत्वया विरोधय् वनाच्वंगु दु तर नेतृत्व वर्ग थः लिचिलेगु ज्या यायेत छाय् ग्यानाच्वन धइगु न्त्यसः ब्वलनाच्वंगु दु। राजनीतिक पार्टीया नेतृत्वं थुकथं थःगु पद मत्वःतूगु मू कारणं धइगु राजनीतिक रुपय् वा पार्टी दुने थःगु पकड कमजोर जुइ धकाः खः धइगु खँ स्पष्ट जुयाच्वंगु दु। राजनीतिक पार्टी दुने थःगु पकड मदयेवं आः गुगु हैसियत दुगु खः लिपा वनाः अज्याःगु हैसियत तंकेमालीगु ग्याः चिकु वर्तमान नेतृत्वयाके ब्वलनाच्वंगु दु। गुगु अस्वभाविक मखुसां वर्तमान अवस्थायात ध्यानय् तयाः जूसां राजनीतिक पार्टीया नेतृत्वं पार्टी नेतृत्व त्वःतेमाःगु खः। तर अथे यानाच्वंगु मदु। अले थौंया अवस्थाय् नं प्रदेश सरकार क्वथलेगु व न्हूगु सरकार नीस्वनेगु तयारी यानाच्वंगुया मू कारण धइगु नं थःगु अस्तित्वया रक्षा बाहेक मेता मखु धइगु खँ स्पष्ट जुयाच्वंगु दु।

आःया ल्यायूम्ह पुस्तां बांलाक सिउ वर्तमान नेतृत्वपाखे आः पार्टीया रक्षा जुइ मखु। वर्तमान नेतृत्वतय्के ई कथंया भिजन मदु धइगु खँ स्पष्ट जुइधुंकूगु दु। अले अज्याःपिं नेतृत्वयात अभ्क नं तिबः बीगु धइगु पार्टीया अस्तित्वय् खतराय् लाइगु खँय् नं युवा पुस्ता अनभिज्ञ मखु। अथे जुयाः हे आः प्रदेशय् हाकनं गुगु न्हूगु राजनीतिक कोर्स न्त्यायेत्यंगु दु थुकिं राजनीतिक पार्टीयात अभ्क अप्वः क्षति याइगु खँय् नं वर्तमान ल्यायूम्ह पुस्तां बांलाक हे थू तर राजनीतिक नेतृत्वं थ्व खँयात बेवास्ता यानाच्वंगु दु। अभ्क नं फयांफछि तिकडमया राजनीतिक यायेगु सोच नेतृत्व वर्गं यानाच्वंगु दु। तर नेतृत्व वर्गया थज्याःगु सोच वर्तमान ल्यायूम्ह पुस्ता स्वीकार याये फयाच्वंगु मदु। अले राजनीतिक पार्टीया नेतृत्व वर्गं नं युवा पुस्ताया गुगु मनसाय दु उकियात स्वीकार यायेफयाच्वंगु मदु।

पुलांगु पुस्ता व ल्यायूम्ह पुस्ता दथुइ गुगु विवाद ब्वलनाच्वंगु दु उकियात याकनं हे समाधान यायेमाःगु आवश्यकता थौं जुयाच्वंगु दु। यदि पुस्तान्तरणया खँयात इलय् ज्यंकेगु ज्या याये मफइगु अवस्थाय् थुकिं ब्वलंकीगु अवस्था गज्याःगु जुइ धकाः आः हे बिचाः यायेफइगु अवस्था निश्चित रुपं मदु। तर अनुमान यायेफइगु अवस्था छु खः धाःसा आःया राजनीतिक पार्टीया अस्तित्व छु जुइ धइगु हे खः। ताः इलंनिसें संघर्ष यानाः स्थापित जूगु राजनीतिक पार्टीया अवसानया कारण वर्तमान नेतृत्व जुइ मजिउ धइगु मनसाय युवा पुस्ताया खः तर राजनीतिक पार्टीतय्सं युवा पुस्ताया थ्व मान्यतायात स्वीकार याये फयाच्वंगु मदु। युवा पुस्ता आःया नेतृत्वया अवसान चाहे जूगु मखु धइगु खँ नं राजनीतिक नेतृत्व थुइके फयाच्वंगु मदु। वर्तमान

खः राजनीतिक पार्टी सत्ताया निंतिं जक ब्वाँय् जुयाच्वंगु द्वपं न्हापा नं लानाच्वंगु खः । तर जेनजी आन्दोलन लिपा राजनीतिक पार्टी न्हापाया लँय् वनीमखुला धइगु युवा पुस्ताया बिचाः खः । तर अथे जुयाच्वंगु मदु । युवा पुस्तां छु धयाच्वन धइगु खँ अभ्क नं न्यनेत राजनीतिक पार्टीत तयार जुयाच्वंगु मदु । जेनजी आन्दोलन लिपा हे थीथी राजनीतिक पार्टीया युवा पुस्तां आः नेतृत्व पुस्तान्तरण जुइमाःगु माग याःगु खः । तर नेतातय्सं थःपिंके दुगु अधिकार तंकेमाली धकाः नेतृत्व हस्तान्तरण यायेगु ज्या यानाच्वंगु मदु ।

आःया ल्यायूम्ह पुस्तां बांलाक सिउ वर्तमान नेतृत्वपाखे आः पार्टीया रक्षा जुइ मखु। वर्तमान नेतृत्वतय्के ई कथंया भिजन मदु धइगु खँ स्पष्ट जुइधुंकूगु दु। अले अज्याःपिं नेतृत्वयात अभ्क नं तिबः बीगु धइगु पार्टीया अस्तित्वय् खतराय् लाइगु खँय् नं युवा पुस्ता अनभिज्ञ मखु। अथे जुयाः हे आः प्रदेशय् हाकनं गुगु न्हूगु राजनीतिक कोर्स न्त्यायेत्यंगु दु थुकिं राजनीतिक पार्टीयात अभ्क अप्वः क्षति याइगु खँय् नं वर्तमान ल्यायूम्ह पुस्तां बांलाक हे थू तर राजनीतिक नेतृत्वं थ्व खँयात बेवास्ता यानाच्वंगु दु। अभ्क नं फयांफछि तिकडमया राजनीतिक यायेगु सोच नेतृत्व वर्गं यानाच्वंगु दु। तर नेतृत्व वर्गया थज्याःगु सोच वर्तमान ल्यायूम्ह पुस्ता स्वीकार याये फयाच्वंगु मदु। अले राजनीतिक पार्टीया नेतृत्व वर्गं नं युवा पुस्ताया गुगु मनसाय दु उकियात स्वीकार यायेफयाच्वंगु मदु।

पुलांगु पुस्ता व ल्यायूम्ह पुस्ता दथुइ गुगु विवाद ब्वलनाच्वंगु दु उकियात याकनं हे समाधान यायेमाःगु आवश्यकता थौं जुयाच्वंगु दु। यदि पुस्तान्तरणया खँयात इलय् ज्यंकेगु ज्या याये मफइगु अवस्थाय् राजनीतिक नेतृत्वया नां लिपा तक नं ल्यनाच्वनेमाः धइगु चाहना युवा पुस्ताया खः। थज्याःगु सद्भावपूर्ण खँयात वर्तमान नेतृत्वतय्सं थुइके मफयाच्वंगु धइगु स्वयूम नेतृत्वया निंतिं बिडम्बनाया खँ खः।

नेतृत्व धइगु ई कथं हिलेमाः व ई कथं ज्या यायेमाः। यदि इलय् नेतृत्वं ई कथं थःगु क्षमता क्यनेगु ज्या याये मफइगु धइगु थःगु निंतिं हे प्रतिपाद जुइगु खँय् बिचाः यायेमाः। भीसं सिउ आपालं देशय् राजनीतिक नेतृत्व इलय् बिचाः मयाःगु कारणं यानाः थःगु अस्तित्व तकं तंकेमाःगु अवस्था ब्वलंगु खः। इतिहासय् अज्याःपिं नेतृत्वया थौंया अवस्था छु दु धकाः सायद नेपाःया राजनीतिक नेतृत्वं मसिउगु पक्का नं मखु। अथे जुयाः वर्तमान नेतृत्वं फयांफछि याकनं नेतृत्व हस्तान्तरण यायेगु ज्या लिबाये धुंकूगु दु। अभ्क थौंया अवस्थाय् प्रदेशय् गुगु हस्तक्षेप यायेगु ज्या जुयाच्वंगु दु थज्याःगु ज्या तुरन्त दिकाः प्रदेशया निर्णय यायेगु अधिकार प्रदेशयात हे बीमाःगु आवश्यकता थौं जुयाच्वंगु दु। थौं नं पुलांगु हे पहलं ज्या यायेगु खःसा नेतृत्व वर्गप्रति जनताया विश्वास छु जुइ धकाः धायेफइगु अवस्था मदु।

मिसा साहित्यया ह:पा: - मोतिलक्ष्मी उपासिका

सुगतरत्न सिन्दुराकार

नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् लोकंह्वाःम्ह साहित्यकार मदुम्ह मोतीलक्ष्मी उपासिका तुलाधरया ११७ क्वःगु जन्म दिवस २०८३ साल श्रावण १० गते आइतबाःया न्हि लाःगु दु। थःगु जीवनकालय् वयकलं नेपालभाषा व साहित्ययात थकायत थःगु कठोर कुतलं आपालं साहित्य सिर्जना यानाः त्वःता थकादीगु दु। वयकः:या थुकथंया गुणयात झीसं न्ह्याबलें लुमंकेमाःगु खनेदु। नापं नेपालभाषा साहित्ययात थकया वनेत नेपालभाषा साहित्यया अध्ययन नं याना वनेमाःगु दु।

साहित्यकार मोतिलक्ष्मी उपासिकाया जन्म नेपाल सम्वत १०२९ दिल्लाथ्व द्वादशीया दिनय् न्यतया तुंछें गल्लीइ जूगु खः। वयकः:या बौ साहु द्रब्यधर तुलाधर खःसा मां ज्ञानलक्ष्मी तुलाधर खः। वयकलं नेपाल सम्वत १०३४ पञ्चमिया दिनय् शिक्षा आर्जनया ज्या न्ह्याकाःलि संस्कृत, पाली साहित्ययू विशेष अध्ययन यानादीगु दु।

वि.सं. १९९० निसें वि.सं. १९९२ सालय् शारदा पत्रिकाय् नेपालीभाषां बाखंत पिथनादीगु दु। थुकथं हे वयकः:या साहित्य सेवाया खँ ल्हाना वनेबलय् नेपाल सम्वत १०६५ सालय् धर्मदूत पत्रिकाय् नेपालभाषां बाखं पिथनादीगु दु। साहित्यया प्रचार प्रचार यायगु इवलय् वयकलं थीथी आपालं पत्रिपत्रिकाय् नं बाखं, निवन्ध, प्रवन्ध, कवितालगायत च्वयाः पिथनादीगु खः। वयकलं नेपालभाषा परिषदय् ने.सं. १०७१ सालंनिसें हे आजिवन सेवा यानादीगु खः। वयकलं थुगु संस्थाय् कोषाध्यक्ष पदय् च्वनाः सेवाया भाव ब्वलंकाः सेवा यानादीगु खःसा थुगु संस्थां पिथंगु नेपाल ऋतुपौया दुगः क्वँय् हे वयकः: जुयादीगु खः। वयकः नेपालभाषा मिसा खलःया न्हापांम्ह नकिं खःसा नेपालभाषा एकेदमिया दुजः नं जुयाः भाषा सेवा यानादीगु दु। नेपालभाषाया साहित्यप्रति वयकलं यानादीगु योगदानयात दुवाला वनेबलय् वयकः: छम्ह नेपालभाषा साहित्य ख्यःया विदुषि बौद्ध उपासिका जुयादीगु खनेदु।

वयकलं रचना यानादीगु आपालं कृतित सफूया रुपय् पिदनाच्वंगु दु। वयकः:या कृतिया नां कया वनेबलय् मोतिमाः (निवन्ध मुना), संघ प्रवन्ध, चखुंचिया सर्वय् (चिनाखं मुना), मोति बाखं पुचः (बाखं पुचः), उत्पलवर्णा (बुद्धकालीन श्राविकाया जीवनी), धौबजि (निबन्ध) लगायत झीगु न्ह्यःने सदां दयाच्वंगु दु।

वयकलं नेपालभाषा साहित्य च्वन्ह्याकेत यानादीगु योगदानयात कदर यानाः वयकः:यात थीथी संघसंस्थां थीथी सिरपा बीगुलिसें हंगु नं दु। थुकथं वयकलं साहित्य ख्यलय् यानादीगु योगदानयात कदर यानाः मोतिलक्ष्मी अभिनन्दन समारोह समितिं वयकःया ८० दँया बुदिंया लसताय् तःजिक अभिनन्दन याःगु खः।

गुगु ज्या नेपालभाषा ख्यलय् च्वछायबहःजूगु ज्या जुयाः थौं झीगु न्ह्यःने दं वयाच्वंगु दु। वि.सं. २०४८ सालय् वयकः:यात नेपाल नारी साहित्य सेवा केन्द्रं अभिनन्दन याःगु दु। थुकथं हे साहित्यिक पत्रकार संघं लोकप्रियादेवी सिरपा वि.सं. २०४९ सालय् देछाःगु दु। अथेहे वयकःयात मेमेगु थीथी ख्यलं नं वयकःया योगदानयात कदर याना हनावना याःगु दु। वयकःया बुदिंया लसताय् डत तुलाधर समिति मिसा पुचलं दँयूदसँ हे हिदान ज्याइवः न्ह्याकाः वयकः:या योगदानयात लुमंकेगु ज्या यानावःगु दु। अथेहे वयकः:या बुदिंया इवलय् नेपालभाषा मिसा खलकं नं ज्याइवः न्ह्याकावःगु दु। वयकलं नेपालभाषाया माध्यमं ब्वनेगु यानावयाच्वंगु लखतीर्थया जगत सुन्दर ब्वनेकुथिया भवन दयकेत शिलान्यास नं यानादीगु खः।

वयकःया थुलिमछि योगदानयात थौंयापिन्सं बांलाक वाःचायकावनेगु ज्या म्हवः जुयाच्वंगु दु। न्हू पुस्तां साहित्यकार मोतिलक्ष्मी उपासिकायात ल्वःमंका वनाच्वंगु खनेदु। उकिं नेपालभाषा ख्यः व साहित्यकार लगायत विशेष याना उदायतसें मोतिलक्ष्मीयात लुमंकाः वयकःया योगदानयात अभ च्वन्ह्याकेत गुकथंया ज्या याना वनेफइगु खः उकथं याना वनेगु कुतः जारी जुयाच्वनेमाःगु दु।

मिसा खल:पाखें बुदिं हना

नेपालभाषा मिसा खलःया नायो मयजु धर्मशोभा तुलाधरया सभानायोसुइ मोतिशान्ति उपासिकाया बुदिं हनेज्या याःगु दु।

ज्याइवलय् खलःया छ्याञ्जे मयजु प्रेमहिरा तुलाधरं उपस्थित सकसितं लसकुस यानादीगु खः। थुगु ज्याइवलय् मिसापिनि प्रेरणाया स्रोत जुयाच्वनादीम्ह मोतिलक्ष्मी उपासिकाया किपाय् मिसा पुचःया सकलें दुजः जःपिन्सं खादा, स्वादेछाया वयकःयात लुमंकेगु याःगु खः। थुगु ज्याझ्वः मिसा पुचःया संरक्षक सुवर्ण केशरी चित्रकारया मूपाहांसुइ जूगु खःसा ज्याझ्वः पदम लक्ष्मी ताम्राकारं न्ह्याकादीगु खः।

थुगु बुदिं हना ज्याझ्वलय् बाखँच्वमि नःलि बज्राचार्यं मिसा साहित्यकार मोतिलक्ष्मी उपासिकायात थःम्हं मचा बलेनिसें म्हस्यूगु खँ कनादिसें वयकःया प्रेरणा कयाः थः नं नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् वयागु खँ नं कनादीगु खः। थुकथं हे नुगः खँ कनेगु झ्वलय् सह प्रा. उर्मिला ताम्राकार थःम्हं एस एल सी ब्वना च्वनागु इलय् वयकःया बारे ब्वनागुलिं मिसापिन्सं नं थुकथंया ज्या यायफु धैगु भाव ब्वलंगु खँ कनादिसें उकिया हे प्रेरणा थम्हं कयागु अनुभवया खँ नं कनादीगु खः।

थुकथं हे उगु बुदिं हना ज्याझ्वलय् श्रद्धाचारी गुरुमांजुं मोतिलक्ष्मी उपासिकाया साहित्यिक, सामाजिक सेवा, थेरवाद बुद्धधर्मया ख्यलय् वयकलं यानादीगु योगदानयात कनादिसें वयकः नापया थःगु अनुभवया खँ कना बिज्यागु खः। वयकः गुरुमांजुं पंचशील बिया बिज्यायगुया नापं पुण्यानुमोदन नं याका बिज्यागु खः।

थुकथं हे ज्याइवलय् मूपाहां एवं खलःया पुलांम्ह नायो सुवर्णकेशरी चित्रकारजुं मोतिलक्ष्मी उपासिकां नेपालभाषाया साहित्य ख्याःयात च्वन्ह्याकेत आपालं योगदान यानावंगु खँ उलादीगु खः।

नापं मोतिलक्ष्मी उपासिकां समाजयात यानावंगु योगदानया कदर ज्याझ्वःया अन्तय् खलःया नायो एवं सभाया सभापति मयजु धर्मशोभा तुलाधरजुं मोतिलक्ष्मी उपासिकाया बहुआयामिक व्यक्तित्व व योगदानया बारे खँ कनादिसें ज्याइवलय् उपस्थित सकसितं सुभाय् देछाना सभा क्वचायकादीगु खः।

साहित्यकार मोतिलक्ष्मी उपासिकाया जन्म नेपाल सम्वत १०२९ दिल्लाथ्व द्वादशीया दिनय् न्यतया तुंछें गल्लीइ जूगु खः। वयकःया बौ साहु द्रव्यधर तुलाधर खःसा वयकःया मां ज्ञानलक्ष्मी तुलाधर खः। वयकलं शिक्षा आर्जनया इवलय् नेपाल सम्वत १०३४ पञ्चमिया दिनय् न्यात्राकालि संस्कृत, पाली साहित्ययू विशेष अध्ययन यानादीगु खः।

> “
>
> वयकः नेपालभाषा मिसा खलःया न्हापांम्ह नकिं खःसा नेपालभाषा एकेदमिया दुजः नं जुयाः भाषा सेवा यानादीगु दु । नेपालभाषाया साहित्यप्रति वयकलं यानादीगु योगदानयात दुवाला वनेबलय् वयकः छम्ह नेपालभाषा साहित्य ख्यःया विदुषि बौद्ध उपासिका जुयादीगु खनेदु । वयकलं रचना यानादीगु आपालं कृतित सफूया रुपय् पिदनाच्वंगु दु । वयकःया कृतिया नां कया वनेबलय् मोतिमाः (निवन्ध मुना), संघ प्रवन्ध, चखुंचिया सर्वय् (चिनाखं मुना), मोति बाखं पुचः (बाखं पुचः), उत्पलवर्णा (बुद्धकालीन श्राविकाया जीवनी), धौबजि (निबन्ध) लगायत झीगु न्ह्यःने सदां दयाच्वंगु दु ।

२०८३ श्रावण १२ मंगलवार

सुन्दरीजल

किण : सुरेन्द्र फुयाल

खोगु म्वः

भुषणलाल श्रेष्ठ
कोलोराडो

वया नां मिथु । वयात वया मानं स हे मसःतूगु दु । उकिं मध्ये तरिम्ह खः । वयात वया मां नं भिंन्यादँ दत आः ज्या फत धकाः छखा छैंय् ज्या यायेत तयेहःगु । ज्या यायेगु धइगु हितिइ लः कया हयेगु, भाडा सिलेगु व पसः वनाः छैंथुवाःया नापं सामान ज्वना वयेगु खः ।

मिथु न्ववाइ बलय् प्रष्ट मजुगलिइ छैं च्वंपिसं बाग लाति धाइ । नय् धुनला धाःसा वछि धुन ला सुम्वः प्यांवइगु खपु व । व मचाबलय् वःगुलिइ ज्या यायेगु भचा ध्यान मदु । व स नं मसः । अज्याम्हेसिनं गज्याःगु ज्या याइ धकाः मेपिसं धया हइ । छन्हु वयात पसः वना जि न्यानहजि धकाः छ्वत चि न्यानाः ज्वना वल । वं धाःगु पसलें मथुल खनी । वयागु दिन चर्या थुकथं हे न्हिं न्हिं ज्या स्यंकीगु जक जुयाच्वन । म्वाल वया मांयात सःताः छैंय् छ्वयाबी माल धकाः फुकस्यां धयाहल । छैंय् कजिं धाःसा थ्व ल्यासेम्हेस्या ज्या याये मसल कि थ्वया ल्यँ दनिगु जिन्दगी गय् यानाः बिते जुइ धकाः वयात बजारय् ख्वःम्वः चले यायेत वयात घिसरे यानाः बजारय् चले जुयाः वनी अथे हे थ्यायात नं ज्या स्यनाः म्हुतुं नं विस्तारं खँ ल्हाकाः तयेमाः धकाः न्हिंन्हिं पसः छ्वयेगु, ज्या थुइगु, सफाइ यायेगु ज्या याकाः सयेकेगु याना वःसां बांलाइ धकाः तायेकल । न्हिंन्हिं पसः वनेगु व थीथी ज्या यायेगु यानाच्वंच्वं वं बुलुहुँ ज्या सयेकाहल ।

व छैंय् व न्यादँ खुँदँ हे च्वन । लिपा वया मां वयाः यंकल । गामे दिन बिते जुल । भिदँति लिपा व मचा छम्ह जोना ना लाः वल उबलय् वया लयूताःगु ख्वाः खनाः ला तसकहे न्ह्यइपुल ।

वयात मांम्ह बिया छ्वत । भात नाप चवनाः च्वंगु वया मचा नं प्यदँति दत खनी । वया भात विदेश रोजगार वनाच्वंगु दछि दत । ध्यबा छ्वया हयाच्वंगु दु । जीवन एकदम अपुइक हनाच्वंगु दु । मनुतय्संसमलय् मेहनत याःगुलिइ वयात फलिफाप जु ।

चुलुबुलुम्ह जापानीज मैंचिया चुलुबुलु चंचल

केशरमान ताम्राकार
शिकागो

थ्व 'चुलुबुलु चंचल' म्ये यात कयाः छत्वाचा विश्लेषणात्मक व समालोचनात्मक टिप्पणी ।

म्येया सः व गायन पक्षया बारे खँ ल्हायेगु खःसा थ्व म्येया दकलय् तःधंगु विशेषता धइगु छम्ह जापानीज मिसा मचा करेन शाक्यं नेपालभाषां म्ये हाःगु खः। गैरनेवाः, अनं नं विदेशिया सः जुयाः नं वयूकःया सः उच्चारण व सःया सुमधुरता च्वछायेबहःजू । नेपालभाषाया खँग्वःत 'चखुचा चिरचिर व बखूचा घुरघुर' थेंज्याःगु चंचल खँग्वःत वयूकःया सः लिसें सतिक व चुलुबुलु जुइक वःगु दु । गायनय् चंचल व बालसुलभ भाव दु, गुकिं म्येया भावयात म्वाकाबिउगु दु । संगीत व लय् रचना न्ह्यू वज्राचार्यया न्ह्याबलें नं उच्च कोटीया जू । थ्व म्येय् नं वयूकःया संगीतं छ्गू ज्वःमदुगु वातावरण दयेकूगु दु । परम्परागत नेपालभाषाया मचा म्ये लयूयात आधुनिक संगीतया मिश्रण यानाः म्येयात अझ लोकंह्वाःगु व थौंया पुस्तां नं न्यने यइगु दयेकादीगु दु । संगीतया तालं म्येया खँग्वः 'चुलुबुलु' या अर्थयात बांलाक थुइकाबिउगु दु ।

नेपालभाषा साहित्यया नक्षत्र दुर्गालाल श्रेष्ठया खँग्वःत थ्व म्येया आत्मा खः । वयूकःया च्वसां पिहां वःगु 'चखुचा व बखूचा' चिया सःया बिम्बं मस्तयगु प्राकृतिक स्वभाव व चंचलतायात तकसं बांलाक क्यंगु दु । साहित्यक रुपं थ्व म्ये सरल जक मखु, अझ दुग्यंगु व मस्तयगु मनोविज्ञानयात थुइगु कथंया दु । दृश्यांकन व निर्देशन विषयस दुवालेगु खःसा भिडियोया कभर व प्रस्तुतीकरणं म्येया मर्मयात क्यनेगु कुतः याःगु दु । म्ये न्यनेबलय् व भिडियो स्वयेबलय् छ्गू मेगु हे कथं महसुस जुइ । तर, आःया भिजुअल ईकथं भिडियोया मेकिङ व ग्राफिक्सयात अझ आकर्षक, रंगीन व मस्तयगु ध्यान सालेफु कथं एनिमेशन वा बालपात्रत अप्वः तयाः दयेकूगु जूसा म्ये अझ लोकंह्वाइगु खनेदु ।

थ्व म्ये केवल छ्गू मचा म्ये जक मखु, थ्व नेपालभाषा व संगीतया माध्यमं निगू देय् नेपाल व जापानया सांस्कृतिक स्वापूत क्यनीगु छ्गू बांलाःगु दसु नं खः । दुर्गालाल श्रेष्ठया खँग्वः, न्ह्यू वज्राचार्यया संगीत व जापानी कलाकारया सःया त्रिवेणीं थ्व म्येयात छ्गू माइलस्टोन दयेकूगु दु । भिडियो दयेकेगुली अझ सुधार यायेगु थाय् दुसां कला व भाषाया सरोकार स्वयेबलय् थ्व छ्गू च्वछायेबहगु कृति खः ।

100% Vegetarian
Sweet Cave
Sweets - Namkeen - Fast Food
Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000
यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।
आउटडोर भेज क्याटरिङ्ग पनि गरिन्छ ।

लुमंका नाति बज्र

अन्जना ताम्राकार

चिचब्याःगु गल्लिचाय् भोटाहितिया
लुखा ऐतिहासिक थाय् दगु बाहाया
अ नं हे चीपाःगु धकिंमय् फल्चिया
छ्गू हल थें दु तर टिकट न्याये म्वाः

नाति बज्र खः म्चभअतयच व हलया
सफु हें सफुया जक मौन संकिपाः
सफू हे पात्र सफूया हे मू भूमिका
मदु स्क्रिप्ट मदु सः तर दु थिथिं बिचाः

पसः छ्गू संकिपाः थें Classical Art या
गबलें न्ह्याइ माओया बारे गबलें साहित्यया
गबलें किमया म्हंगस न्ह्याबलें च्वनी हाउसफूल जुयाः
अप्वः नेवाः युवातय्गु मिखा च्वनी अन क्यामरा थें जुयाः

मदु इन्टरनेट दबिअप बलम धजष्तभ जमाना
न्ह्याइ शो थीथी अन 24x7 न्ह्यइपुक बेन्चय् फल्चिया
जुइ बहस छलफल मांभाय् साहित्य व राजनीतिया
पसः व छ्गू ग्लष्खभचकष्तथ थें अले सांस्कृतिक अड्डा

नाति बज्र च्वनी मौन मुसुमुसु न्हिला न्हिला
दुर्लभ सफू जक मि मखु वं बिचाः नं बी इनाः
पसः वयागु छ्गू ब्रह्माण्ड थें नःगुं जागु सफूया
व इलय् पसलं थौंकन्हय् न्ययनभि थें याइगु ज्या

अझ नं अन अंगलय् व बिचाःया मसी तःगु दु छ्वाकाः
ज्ञानया सुकुन्दाय् च्वनी वं च्याका मांभाय् निंतिं ई पानाः
च्वनी च्यानाः इनाः ज्ञानया जः दुर्लभ साहित्यया सफू मुनाः
सफूया धुकू जक मखु व बिद्धत वर्गतयेगु ठेगाना
च्वनी थः किचः जुयाः Director थें लिउने च्वनाः
बचाः हाकः वया नां नाति बज्र तर तःधं वया ज्या
सुकुन्दाय् सिधल चिकं तर जः थिनाः च्वन
छाय् कि सिधःसां Flim मधानी Cut सुनां

ल्वःमनिं व Scene व पसः नाति बज्रया
झीगु नुगः दुनेच्वंगु दु व जहां थिनाः
ल्वकं ह्वाम्हं सफू पसले, भाषाविद् साहित्यकार
खः व गीतकार नं नमन यानाच्वना वयात लुमंका

हरेक मंगलवाः
राष्ट्रियताको लागि समर्पित
मेरो साप्ताहिक
मचा_साप्ताहिक Mero Saptahik
मालाः मालाः ब्वनादिसँ ।

२७ वडा कन्हय् सम्यक महादान जुइगु

लहना वाःपौ/ यँ महानगरपालिकाया २७ वडाया ग्वसालय् कन्हय् सम्यक महादानया लिसें दिपंकर तथागत बुद्धया शोभायात्रा लिसे पञ्चदान ज्याइवः जुइगु जूगु दु। भिनिदँय् यायेमाःगु सम्यक महादान वंगु नीप्यदँ न्ह्यबंनिसें याये मफयाच्वंगु खःसा थुगुसी गुरुपुन्हिया अवसरय् यँया महाबुद्ध महाविहारय् म्ह शाक्य स्थवीर, दिपंकर तथागत बुद्ध व जीवित द्यः गणेद्यः व भैरवयात विराजमान याकाः पञ्चदान ज्याइवः जुइगु महाबुद्ध महाविहारया महास्थवीर संघरत्न शाक्यं जानकारी बियादीगु दु। कन्हय् सुथय् ७ बजे दिपंकर बुद्धया आसन ग्रहणं न्ह्याइगु ज्याइवः ९ बजे निसें ११ बजे तक पञ्चदान बीगु ज्याइवः क्वःछिनातःगु दु।

न्हिनसिया १२ बजे दिपंकर बुद्धयात महाबौद्ध, असं, त्योड, इनबहाल, कमलाक्षी, भोताहिति जुयाः असं दबुली तक शोभायात्रा याकीगु ज्याइवः दु।

वयां लिपा असनय् सम्पय महादान ज्याइवः जुइ। बहनी ७ बजे तक महादानया ज्याइवः जुइगु जानकारी ग्वसाः खलकं बिउगु दु। महादान हरेक भिंनिदँय् यायेमाः धइगु लमंकेत थुगु ज्याइवःया ग्वसाः ग्वयागु जानकारी ग्वसाः खलकं बिउगु दु।

क्यानेडियन नेवाः गुथिया पुलांगु व न्हूगु ज्यासना पुचः मुना ज्याइवः

लहना पाःपौ/ क्यानेडियन नेवाः गुथिया ग्वसालय् पुलांगु ज्यासना पुचः व आःया ज्यासना पुचःया दुजः वंगु जुलाई १८ कुन्हु मिसिसागाया पोर्ट क्रेडिट पार्कय् मुँज्या जूगु दु। ज्याइवलय् आःया ज्यासना पुचःया कार्यकारी बोर्डया दुजः व सल्लाहकारपिनिगु उगु मुँज्या जूगु खः। मुँज्याया उद्देश्य पुलांगु व आःया ज्यासा पुचःया दथुइ स्वापू क्वातुकेगु, अनुभव कालबिल यायेगु नापं गुथिपाखें थौंकन्हय् यानाच्वंगु गतिविधि भावी योजना बारे पुलांगु नेतृत्वयात जानकारी बीगु जूगु गुथिं जानकारी बिउगु दु। थुकिया लिसें आः जुइत्यंगु 'नेपाली मेला' व 'हिमालयन मेला'य् क्यानेडिन नेवाः गुथिं ब्वति कायेगु बारे नं जानकारी बीगु ज्या जूगु खः।

उकथं हे सहलह मुँज्याय् वइगु सेप्टेम्बर २६ य् कुन्हु जुइगु गुथिया थःगु हे सांस्कृतिक ज्याइवः 'समयबजि'या तयारीयात कयाः नं सहलह जूगु खः।

नेवाः संस्कृति व संस्कार दुने तसकं महत्वं जाःगु व प्रतीकात्मक परम्पराकथं कयातःगु 'समयबजि' ज्याइवः गुथिं थःगु स्थापनाकालनिसें उत्साहपूर्वक न्यायेका वयाच्वंगु दु।

मुँज्याय् ब्वति कयादीपिं पुलांगु व न्हूगु ज्यासना पुचःया दुजः, सल्लाहकारपिंसं थःथःगु अनुभव न्यंकादीगु खःसा आःया ज्यासना पुचलं मदिक्क ग्वाहालि यायेत, सही मार्गदर्शन व गुथिया ज्याइवलय् ब्वति कायेगु ग्वाहालि यायेगुलिइ नं प्रतिवद्धता प्वंकूगु खः।

यल मनपाया ३ वडाय् एआई कलिङ सेवा

लहना वाःपौ/ यल महानगरपालिका वडा नम्बर ३ सं नीप्यघौं 'एआई कलिङ' सेवा न्ह्याकूगु दु। वडा ज्याकुथिं छगू पत्रकार सम्मेलन यानाः उगु सेवा न्ह्याःगु बारेय् जानकारी ब्यूगु खः।

वडाध्यक्ष श्रीगोपाल महर्जनं 'छिगू समस्या जिगु समाधान' धइगु नारा बियाः न्ह्याकूगु एआई कलिङया पाखें वडा ज्याकुथि दुनेया फुक्कं सेवाया बारेय् जानकारी बीगु नापं वडा दुनेया समस्या ज्यंकेगु निंतिं थःगु समस्या दर्ता यायेगु ज्या यायेफइगु जानारी नं बिउगु दु।

वडां बिइगु सेवाया बारेय् एआई कलिङ सेवा पाखें थीथी कथंया गुनासो दर्ता याये फइ, जनप्रतिनिधि व कर्मचारीलिसे वडावासीं नापलाये मफइगु अवस्थाय् एआई पाखें समस्या ज्यंकेगु निंतिं सहजीकरण जुइ। छुं नं सेवाया निंतिं दुःख फये म्वालीगु जानकारी नं वडा अध्यक्ष महर्जनं बियादीगु दु। ब्लु ओभल इन्टरनेशनलया प्रतिनिधि लिसें प्रविधि सेवा डेभलपर प्रदीप श्रेष्ठं नागरिक व स्थानीय सरकार दथुया समन्वययात अःपुकाः यंकेत थुगु सेवा न्ह्याकूगु जानकारी बियादिल।

एआई कलिङ पाखें आः नेपाली भाषाय् वडावासीयात माःगु फुक्क कथंया सुचं बीगु व अनलाइन पाखें सः व आखःग्वलय् गुनासो दर्ता याये फइगु खँ धाःगु दु। मल्टिपल एलएलएमय् न्ह्याकेगु थुगु प्रविधि छसिकथं मेमेगु भाय् नं तनेगु जानकारी वडा अध्यक्ष महर्जनं बियादिल।

पाटन संयुक्त क्याम्पसय् मानवशास्त्र विद्यार्थी सञ्जाल नीस्वन

लहना वाःपौ/ पाटन संयुक्त क्याम्पसया मानवशास्त्र विभागया पुलांपिं व थौंकन्हय् ब्वनाच्वंपिं विद्यार्थी जानाः विद्यार्थी सञ्जाल नीस्वंगु दु।

वंगु साउन ८ गते ग्वसाः ग्वःगु छगू ज्याइवःया दथुइ मानवशास्त्र विभागया प्रमुख डा. गोकर्ण ज्ञवाली, होम याम्फु राई, डा. हरिप्रसाद भट्टराई, विष्णु दाहाल, व नवराज बस्नेतया क्याम्पसया प्राध्यापकपिनिगु उपस्थितिइ गुम्ह दुजः दुगु समिति नीस्वंगु खः। सञ्जालया संयोजकय् विश्वकिर्तिमानी सगरमाथा आरोही कल्पना महर्जन च्वनादीगु दुसा सहसंयोजकय् जितमान राई, सचिवय् दिनेश सुनार, सहसचिवय् अमृता गौतम व कोषाध्यक्षय् दिनेश पुजारी च्वनादीगु दु। दुजलय् शारदा अधिकारी, आश्वास पराजुली, रिचेन तामाङ व सन्देश मालाकार च्वनादीगु दु। सञ्जालं विद्यार्थी कल्याणया निंतिं ज्या याइगु जूगु दु।

उकथं हे मानवशास्त्रयात छगू विषयया रुपय् प्रवर्द्धन यायेगु, क्याम्पस/विश्वविद्यालय प्रशासन व विद्यार्थी दथुइ जानाः ज्या यायेगु योजना दयेकूगु दु।

विधेयकं अभौतिक सम्पदा संरक्षणय् ग्वाहालि जुइ

लहना वाःपौ/ सभामुख डोलप्रसाद अर्यालं 'अभौतिक सांस्कृतिक सम्पदा (संरक्षण) विधेयक, २०८१' पाखें नेपाःया अभौतिक सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण, सम्वर्द्धन, विकास लिसें पुस्तान्तरणयात कानुनी आधार बीगु खँ धयादीगु दु। छिन्नतला गीत पुरस्कार गुठीपाखें ग्वसाःग्वःगु '४४ क्वःगु छिन्नलता गीत पुरस्कार' समर्पण ज्याइवलय् वयूकलं विधेयकपाखें थीथी जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति व समुदायया मौलिक परम्परा, ज्ञान, सीप, कला व सांस्कृतिक अभिव्यक्तिया संरक्षण, अभिलेखीकरण व प्रवर्द्धन जुइगु विश्वास प्वंकादिल।

सम्बोधनया इवलय् सभामुख अर्यालं धयादिल, 'विधेयकय् राष्ट्रिय लिसें अन्तर्राष्ट्रिय सूचीकरण, समुदायया सहभागिता, संघ, प्रदेश, स्थानीय तह दथुइ समन्वय, अनुसन्धान, 'डिजिटल' अभिलेख लिसें संरक्षण ज्याभ्वः न्ह्याकेगु प्रावधान दुथ्याः।'

संसदया अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध लिसें पर्यटन समितिइ सहलहया भ्वलय् दुगु विधेयकय् सांस्कृतिक सम्पदाया व्यावसायिक छ्यलाबुला याइबलय् सम्बन्धित समुदायया हित संरक्षण, उल्लंघनय् कानुनी कारबाही व दण्ड जरिवानाया व्यवस्था दुगु जानकारी नं वयूकलं बियादिल।

विधेयकं लोपोन्मुख सम्पदाया संरक्षण, सांस्कृतिक पहिचान व राष्ट्रिय एकताया सुदृढीकरण, युनेस्कोया सूचीकरणया आधार निर्माण लिसें सांस्कृतिक पर्यटन सिर्जनाया उद्योग व रोजगारी प्रवर्द्धनय् महत्वपूर्ण योगदान जुइगु अपेक्षा यानागु खँ नं वयूकलं धयादिल।

ओलीं शिलान्यास...

सुरुङमार्गया औपचारिक उलेज्या मन्त्री लम्साल, नेपाःया निंतिं जापानी राजदूत मायदा तोरु व जापान अन्तर र्ष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) या अध्यक्ष डा. तानाका अकिहिकाया उपस्थितिइ उलेज्या याःगु खः।

पूर्वाधार विकास मन्त्री लम्सालं आः देयन्यकं सुरुङमार्गप दयेकेगु खँ धयादीगु दु। वयूकलं ज्याइवलय् सम्बोधन यायेगु इवलय् धयादिल, 'आः देयन्यंक. थज्याःगु टनेल दयकेगु जुइ, थ्व टनेलं आपालं खँ स्यनाबिउगु दु। भी टनेल युगय् वनेधुंनागु दु।' मुक्कं २.६८८ मिटर ताःहाकःगु उगु सुरुङ मार्गया सहायक सुरुङमार्ग २.५५७ मिटर दु। जापानया अन्तर र्ष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइका) या ०.०१ प्रतिशत सहुलियतपूर्ण त्यासाय् नेपालय् न्हापांखुसी अत्याधुनिक सतक सुरुङमार्ग दयेकूगु खः।

आयोजनाया उपनिर्देशक सञ्जय पन्थीया कथं सुरुङमार्ग तत्काल फुक्कं सवारी साधनया निंतिं चायेकी मखु। न्हापां एम्बुलेन्स, दमकल, सुरक्षा निकायया सवारी वयां लिपा मेगु अत्यावश्यक सेवाया सवारी साधन जक चले याकेबी। थ्यं मथ्यं स्वलाया परीक्षण काल सञ्चालन यानाः जक सुरक्षा व ट्राफिक व्यवस्थापनया मूल्यांकन यानाः चरणबद्ध रुपय् सवारी साधन चले याकेबीगु नीति नालाकाःगु दु।

पत्रकार दबू ...

ख्यलय् बियादीगु योगदानया कदर यानाः किलम्बूयात १० द्वः दांया उगु पुरस्कार लःल्हाःगु खः।

राष्ट्रिय समाचार समिति राससया फोटो पत्रकार रत्नकृष्ण श्रेष्ठं थः मांअबुया लुमन्तिइ पलिस्था यानादीगु उगु पुरस्कार थ्वस्वयांन्ह्यः पत्रकार कृष्ण प्रजापतियात लःल्हाःगु खः। उगु इवलय् सांसद श्रेष्ठं लोकतन्त्रय् थःगु जातजाति, जात्रा, धर्म, नखः, भाषा, संस्कृतिया संरक्षण व सम्वर्द्धन याये दइगु संवैधानिक अधिकार खः धयादिल।

ज्याइवलय् पुरस्कृत व्यक्तित्व किलम्बूं निगू दशकनिसें कान्तिपुर टेलिभिजनय् थःम्हं ख्वपलिसें स्वनिगःया पहिचानकथं दूगु जात्रा, नखः लिसें भाषा, संस्कृति व सम्पदा संरक्षणयात प्राथमिकताय् तयाः ज्या यानागु धयादिल। पुरस्कारया संस्थापक श्रेष्ठं पत्रकारिता ख्यःया महत्व उलाःक्यनाः पत्रकारतय्गु योगदानया कदर यानाः हःपाः बिइत पुरस्कार पलिस्था यानागु धकाः जानकारी बियादिल।

मध्यपुर नगरपालिकाया उपप्रमुख विजयकृष्ण श्रेष्ठ, नेपाल पत्रकार महासङ्घ ख्वप शाखाया नयाः सुन्दर शिल्पकार, दबूया संस्थापक श्रीकृष्ण महर्जन, केन्द्रीय प्रतिनिधि सुरेन्द्र श्रेष्ठ व दांभरि चन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ, दबू ख्वपया नायः रामगोपाल तमखु, चाणक्य कलेज व्यवस्थापन समितिया नायः चन्दनकृष्ण श्रेष्ठलिसेंपिंसं स्थानीय भाषा संस्कृतिया संरक्षण व प्रवर्द्धनय् नेपाःया पत्रकारिता ख्यलं ब्यूगु योगदानया चर्चा यानादिल।

जिल्ला तःमुँज्याः केन्द्रीय तःमुँज्या व प्रदेश तःमुँज्याया निंतिं नं पार्षद ल्ययूगु ज्या याःगु खः। ख्वप जिल्लाया पदाधिकारी व पार्षद ल्यज्याया निंतिं दबूया संस्थापक नायः श्रीकृष्ण महर्जनया कजिसुइ न्वकू सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ व ल्यूछ्याज्जे सुनिता महर्जन दुजः दुगु ल्यज्या पुचः स्वंगु खः।

ख्यालः कासाया नितिं च्यागू ख्यालः ल्यल

लहना वाःपौ/ मुनासः नेपाःया ग्वसालय् जुइत्यंगु 'स्वनिगः ब्यापि मुनासः ख्यालः धें धें बल्ला कासा - ११४६' या निंतिं दुथ्यागु ख्यालःया लिपांगु च्यागू ख्यालः ल्ययेगु ज्या वंगु शनिवाः क्वचाल ।

मुनासः नेपाःया संस्थापक नायः श्रीराम श्रेष्ठया मूपाहाँसुइ नेपालभाषा मंकाःखलः, यँया मंकाः दबू विज्येश्वरीइ ख्याल ल्यज्या जूगु खः ।

सन स्टार क्लब, किपूया 'ह्विलचियरं कुतुंवःम्ह नेवाः', पलिस्था, यँया 'स्वर्ग लोकय् ख्यालः च्वमितय् गन्थन', नेपालभाषा सिनेमा विकास केन्द्र, यँया 'कयूता तंम्ह नेवाः', थेच्व सांस्कृतिक मंकाः खलः, थेच्वया 'इमर्जेन्सि सराद', नेपाल क्रान्तिकारी सांस्कृतिक संघ, ख्वपया 'थ्व छु जूगु ?', प्रथमाञ्जली नासः खलः यँया 'छन्त न थथे याये यःला ?', यल महानगरपालिका १६ वडा कलाकार समितिया 'धुकूया चुकू' व फोकस् पिक्चर्स, किपूया 'कयूता मदुम्ह गणेद्यः' याना मुक्कं च्यागू ख्यालः धेंधेंबल्लाया निंतिं ल्यःगपु खः ।

ल्यःगु ख्यालया खलः पुचःयात मुनासः नेपाःया नायः सुरेन्द्र तुलाधरं खादां न्ययेकादीगु खःसा मूपाहाँ मुनासः नेपाःया संस्थापक नायः नापं सल्लाहकार समितिया कजि श्रीराम श्रेष्ठं दसिपौ लःल्हानादीगु खः ।

सामाजिक व राजनैतिक विकृति अथे धइगु तत्कालीन पञ्चायत ब्यवस्था व उकीया विकृतियात ख्यालःया विधां स्याच्चुक ध्याचू नकाः सुशासन व सुब्यवस्थाया सः थ्वयेकूगु खलः खः मुनासः ने.सं. १०९२ सालं पलिस्था जूगु मुनासः संस्थां नेपालभाषाया ख्यालः साहित्य व मौलिक ख्यालः बिधायात च्वन्ह्याकेत आपलं योगदान याःगु दु ।

न्हूगु ज्यासना पुचः मुनासः नेपाःया मू ग्वसालय् स्वनिगः न्यंक 'स्वनिगः ब्यापि मुनासः ख्यालः धेंधेंबल्ला कासा - ११४६' थ्वहे वइगु ने.सं.११४६ यँलाथ्व १ व २ (वि.सं.२०८३ भदौ २७ व २८ गते) निन्हुयंकं जुइत्यंगु खः ।

रामशेखरया ख्यालः ब्वज्या न्ह्यात

लहना वाःपौ/ नांजाःम्ह साहित्यकार लिसें ख्यालः च्वमि, निर्देशक, कलाकार रामशेखर नकःमिया ख्यालः ब्वज्या वंगु शनिवाःनिसें न्ह्याःगु दु ।

नाट्यकर्मी समाज नेपालया ग्वसालय् लिबालिबिइ च्वंगु आस्था सांस्कृतिक समूहया थिएटरय् जुयाच्वंगु ख्यालः ब्वज्याया न्हापांगु दिं शनिवाः 'खेल खतम' व आइतवाः 'छेरावति' ख्यालः न्ह्यब्वगु खःसा सोमवाः नकर्मीया लोकंह्वाःगु ख्याल; '१२ बजे' न्ह्यब्वःगु खः ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छें (रोहितं) छगू ज्याइवःया दथुइ ख्यालः ब्वज्याया उलेज्या यानादीगु खः । ज्याइवलय् न्ववासें वय्कलं बहुप्रतिभाशाली रामशेखर नकःमि थः गबलें नं मन्हिउसे मेपिंत इतिइति न्हिइके फुम्ह, जनतायात जागरुक याये फुम्ह, शोषण, अन्याययाया विरोधय् च्वइम्ह नांजाःम्ह साहित्यकार जूगु बिचाः प्वंकादीगु खः । अथे थौं 'खुँयात ज्वँज्वँ', बुधवाः 'तन्त्र ताब्लेत' (खस नेपाली भासं), विहीवाः 'खुँ', शुक्रवाः 'तन्त्र ताब्लेत' (नेपालभाषां), शनिवाः 'टुरिष्ट गाइड', आइतवाः 'अस्पतालया जा', सोमवाः 'रानीपुखू' ख्यालः न्ह्यव्वइ । ब्वज्याय् दकलय् लिपा मंगलवाः 'खेल खतम' दोहोरे यानाः क्यनेगु ग्वसाः जुयाच्वंगु जानकारी खलकं बिउगु दु ।

नागवास दह बारे सहप्रा. बज्राचार्यया प्रवचन

लहना वाःपौ/वाकबज्र मैत्री समाजअन्तर्गत बौद्धदर्शन कला तथा साहित्य दबूया ग्वसालय् भूगर्भविद्, हिमनदी हिमताल विशेषज्ञ सहप्रा. समज्वल रत्न बज्राचार्यपाखें "भौगर्भिक दृष्टिकोणमा स्वयम्भू पुराणको नागवास दह (काठमाडौं उपत्यका)" विषयक निक्वःगु प्रवचन ने.सं. ११४६ चिल्लाथ्व एकादशि, २०८२ श्रावण ९ गते शनिवाः जुद्धोदय मा.वि.स ब्यूगु दु । मदनहर्ष बज्राचार्यं न्ह्याकूगु ज्याभ्वलय् वाकबज्र मैत्री समाजया नायः सजनरत्न बज्राचार्यं सभापतित्व याःगु खः ।

थुकथं हे बौद्धदर्शन कला तथा साहित्य दबूया संयोजक पूर्णरत्न बज्राचार्यं ज्याइवःया बारे परिचय ब्यूगु खः । प्रवचन ज्याइवः क्वचायूका ज्याइवःया मूपाहाँ वडाध्यक्ष नवीन मानन्धरं थःगु नुगः खँ तःगु खःसा वाकबज्र मैत्री समाजया संरक्षक तथा संस्थापक नायः राजु बज्राचार्य, वाकबज्र मैत्री समाजया संरक्षक मिलनरत्न बज्राचार्य, सल्लाहकारपिं अरुणकुमार बज्राचार्य, मदनरत्न बज्राचार्य, उपाध्यक्ष अनिलचन्द्र बज्राचार्य, बौद्ध दर्शन कला तथा साहित्य दबूया संयोजक पूर्णरत्न बज्राचार्यलिसेंयापिनि ब्वति दुगु खः ।

गुरुहरूप्रति सम्मान व्यक्त गरौं

- ज्ञान, शिक्षा र संस्कार प्रदान गर्ने गुरुहरूको सम्मान गरौं,
- गुरुबाट प्राप्त ज्ञान र मार्गदर्शनलाई जीवनमा आत्मसात् गरौं,
- शिक्षक, अभिभावक र मार्गदर्शक प्रति कृतज्ञता व्यक्त गरौं,
- शिक्षा र ज्ञानको महत्वलाई समाजमा प्रवर्द्धन गरौं,
- नयाँ पुस्तामा अनुशासन, नैतिकता र संस्कारको विकास गरौं,
- गुरु-शिष्य सम्बन्धको गरिमा र परम्परालाई संरक्षण गरौं,
- ज्ञान, सीप र सकारात्मक सोचको विकासमा जोड दिऔं,
- शिक्षामार्फत समुन्नत समाज निर्माणमा योगदान दिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

अध्यक्ष, प्रधान सम्पादक नापं लहना मिडियाया निंतिं प्रकाशक : नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ (९८५१०९८०९५) ● सम्पादक : जुजुमान महर्जन ● कार्यकारी सम्पादक : सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठ (९८५१०९९४७२), खुसिबुँ, यँ ।
email: lahanaweekly@ gmail .com ● लेआउट : सुर संसार मिडिया, ओन्दे, ०१५-९०९२५० ● मुद्रक : स्वेतकाली छापाखाना, यँ ।